

Demokraatini Inatsisartut gruppiani ilaasortat
Inatsisartut@inatsisartut.gl

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 075/2023-p akineqarnera

Asasara demokraatini Inatsisartut gruppiani ilaasorta

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngortinneqarsimasut qujassutigaaqka. Apeqqutit issuarneqarput ataanilu akineqarlutik.

10-05-2023
Suliap normua 2023 - 7448
All. nr. 22871274

Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. **Ataani allaqqasut qanoq amerlatiginerinik Naalakkersuisut paasissutissiisinnaanerlutik:**
  - a. **Suliaritinnerit ukiuni 2019-2023? (suliaritikkasuarnerit annikinnerit minillugit).**

Akissut:

Aningaasanut inatsimmi kontumi pingaarnermi 34.11.03 Dronning Ingridip Napparsimavissua-ni suliati pillugit tabelimi suliaritinnerit amerlassusaat takuneqarsinnaapput. Kisitsisit 2019-imiit 2023-mut sanilliunneqartut ataanipput¹:

Tabeli 1: Sulianut atatillugu kisitsisit 34.11.03

34.11.03 Dronning Ingridip Napparsimavissua	R2019	R2020	R2021	AI2022	AI2023
Suliaritinnernut atatillugu suliassami kisitsisissatut naatsorsuutigisat katillugit	4.594	4.251	4.290	4.605	4.605

- b. **Suliaritinnissaagaluit uniinnartut ukiuni 2019-2023**

Akissut:

¹ Tabelini kisitsisit § 37-mut akissut nr. 57/2020-mi naatsorsuinerniittunut allaanerupput. Naatsorsuineq 2020-meersup (§ 37 nr. 57/2020) naatsorsuinerit Dronning Ingridip Napparsimavissuani peqqinnissaqarfiup pilattaanerinut missingersuutaanerit pissutaavoq.

Piffissami 2019-2023²-mi Peqqinnissaqarfimmi tamarmiusumi suliaritinnissaagaluanut uniinnartunut ataatsimut naatsorsuinissaq ajornarpoq³. Paasissutissat taakku pissarsiarinissaannut periarfissamik ineriartortitsiniarluni peqqinnissaqarfik sulissuteqarpoq.

c. Suliaritinnissaminnut utaqqisut ukiuni 2019-2023

Akissut:

Piffissami 2019-2023-mi Peqqinnissaqarfimmi tamarmiusumi suliaritinnissaagaluanut uniinnartunut ataatsimut naatsorsuinissaq ajornarpoq³. Paasissutissat taakku pissarsiarinissaannut periarfissamik ineriartortitsiniarluni peqqinnissaqarfik sulissuteqarpoq.

Akissut:

d. Nappaammik, tamatumani kræfteqarsorisat, suussusersineqarnissaminnut aammalu misissortinnissaminnut utaqqisut?

Akissut:

Apeqqutip immikkoortua siullem akineqarsinnaanngilaq, tassami paasissutissanik pissarsisinnaajumalluni oqaaseq "Pinartumik napparsimaneq" erseqqissarneqartariaqarmat. Peqqinnissaqarfimmi immikkoortortaqaarfiit tamarmik kræftimik misissortinnissamut utaqqisoqarnerannut ataatsimut naatsorsuusiortiginissaat ajornarpoq.

Napparsimasut kræfteqarsorineqarnertik pissutigalugu misissortinnerannut atatillugu Pilattaanermut immikkoortortaqaarfimmi aqajaqqumik misissortinnissamut, nakasummik misissortinnissamut, koloskopimut innersuunneqarsimallutik utaqqisut amerlassusaat tabelimi ataani takuneqarsinnaapput⁴.

<i>Tabel 2: Misissuineq (kræftertunik nakkutiginninneq)</i>	23-04-2023-mi utaqqisut
Misissuineq (kræftertunik nakkutiginninneq)	64
Katillugit	64

³ § 37-imut akissut nr. 57/2020-imi naatsorsuinerit Dronning Ingridip Napparsimmavissuani peqqinnissaqarfiup pilattaaneritut missingersuutaammata

⁴ Naatsorsuinerit § 37-imut akissummi nr. 57/2020-mi naatsorsuinerit allaanerupput, tassami 2020-mi naatsorsuinerit ilaatigut napparsimasunik katsorsartinnermut atatillugu misissortinnissaminnut utaqqisunik ilaqarmata. Tabeli 2-mi napparsimasut kræfteqarsorineqarlutik misissorneqarnissaminnut innersuunneqarsimasut taamaallaat takuneqarsinnaapput.

e. Mammografi-mik misissortittussatut utaqqisut ukiuni 2019-2023

Akissut:

Mammografimik misissortinnissaminnut kiisalu misissortinnissaminnut utaqqisutut allattorsimasut tabeli 3-mi takutinneqarput. Kisitsisinut ilanngunneqarput mammografit assigiinngitsut tamaasa, tassunga ilanngullugu napparsimasut BRCA-positive-usunik misissuineq.

<i>Tabeli 3: Mammografi</i>	23-04-2023-mi utaqqisut
Mammografi	101
Mammografi - misissuineq	115
Katillugit	216

f. Koloskopi-mut utaqqisut?

Akissut:

Napparsimasut tamarmik qinguartartillutik misissortinnissamut (koloskopi) utaqqisut Tabeli 4-mi takuneqarsinnaapput.

<i>Tabeli 4: Koloskopiit</i>	23-04-2023-mi utaqqisut
Koloskopi	188
Koloskopi-mik misissuineq	479
Koloskopi (kræftertunik nakkutiginninneq)	41
Total	708

2. **Politikkikkut aaliangerneqarsimangitsumik peqqinnissaqarfimmi allanguinissamut suliniutissatut akuersaarneqarsimasooq maanna qullersanik arfineq marlunnik atuutsilersitsiffiusimasooq, ukiumut 6 million koruuninik allaffissornermut akisunerulersitsisimasooq Naalakkersuisuniit nalilersorneqarnissaa pilersaarutigineqarnerluni?**

Akissut:

Naalakkersuisut massakut Peqqinnissaqarfimmi aaqqissugaanermik nalilersuinissamut pilersaaruteqanngillat, peqqinnissamut ataatsimiititaliarsuaq sammisarimmassuk. Peqqinnissaqarfimmi allaffeqarfiit pisariaqartinneqartut Peqqinnissaqarfiup qullersaqarfiata ilisimatitsissutigaa, tassami Peqqinnissaqarfimmik ingerlatsinermi assigiinngitsorpasuarunik allaffissornermi suliassaqarmat, assersuutigalugu aningaasanik aqutsineq, Sulisoqarnermut Immikkoortortaqaarfik, inissianut aserfallatsaaliuinernullu immikkoortortaqaarfik, IT aamma katsorsaanermi teknikkikkut atortunut tunngasut (medicoteknik), angalanermik ataqatigiissaarineq, isumaqatigissutit il.il., taakkulu allaffissornermut aqunneqartariaqarput.

- a. **Allannguissamut suliniut, Naalakkersuisut naliliinerat naapertorlugu, anguniagaq naapertorlugu ammanerusumik aammalu nakorsiat sullilluarneqarnerulerneranik malitseqarpa?**

Akissut:

Peqqinnissaqarfiup qullersaqarfiata ilisimatitsissutigaa allannguissamut suliniutip suli naammassinnginnerani pingaartumik nakorsartittunut pilattaanermullu immikkoortortaqarfinni aqutsisut suliassaat annertoorejussuusimapput, immikkoortortaqarfippassuarnilu naleqquttumik aqutsinermik isumaginninnissaq ajornarsimavoq. Immikkoortortaqarfiit nunallu immikkoortui annertuallaaleraangata Peqqinnissaqarfiup qullersaqarfiata kissaatigisaatut suliassat pitsaasumik naammassineqarsinnaaneq ajorput. Napparsimasut akunnittarfianni, nakorsiarfarfiup allattoqarfiani, angalanermik napparsimasunillu ataqatigiissarinermi aqutsisut katiternerisigut sapinngisamik pitsaanerpaamik napparsimasunik katsorsaanissamik qitiutitsineq qulakkeerneqarsinnaavoq.

- b. **Allannguissamut suliniut ilinniarsimasunik sulilersitsiniaanermut, tamatumani radiolog-it ilinniarsimasullu allat ilanngullugit, aammalu nakorsianut iluaqutaasumik utaqqisut ikilisinneqarneranik toqqaannartumik sunniuteqarnerluni?**

Akissut:

Nunarsuup ilarujussuani peqqissutsikkut sullissisunik, matumani tarrarsuisartunik sulisussarsiornermik annertuumik unammilligassaqartoqarpoq.

Massakutulli aaqqissuussineq atuutsillugu tarrarsuisartut piffissartik napparsimasunut tunngatillugu suliassanik suliaqarnermut atortarpaat, allaffissornikkut suliassat pinnagit, taamaaliornikkullu suliatigut ilisimasanik pitsaanerusumik atorluaasoqarnissaa qulakkeerneqarpoq.

Massakut peqqinnissaqarfimmi nunap immikkoortuinut, immikkoortortaqarfinnut allaffissornikkut aqutsisunut aqutsisutut suliassat annertupput oqimaallutillu.

Allaffissornermi aqutsinikkut suliassat Peqqinnissaqarfimmi peqqissutsikkut aqutsisunik sulisunillu sulisussarsiornermut sulisullu sulisoriinnarnissaannut pitsanngorsaataanaviangillat.

Massakut peqqissutsikkut sullissisunik sulisussaaleqinerujussuaq atuuppoq, tamannalu Peqqinnissaqarfimmiq sutigut tamatigut unammilligassaqartitsivoq. Taamaattumik allannguissamut suliniut tamatumunnga toqqaannartumik sunniuteqarsimanersoq inernilerneqarsinnaangilaq, tassami pisut avataaneersut, soorlu coronamik nappaalanersuaqarnerata kingorna nalinginnaasumik peqqissutsikkut sullissisunik amigaateqarneq massakut Peqqinnissaqarfimmi sulisoqarniarnermut pingaaruteqartorujussuimmat.

3. **Naalakkersuisut nalunaaruteqaqqammipput peqqinnissatigut sullissinerit siunissami eqiterunneqassasut, tamatumanitaq Nuummi Danmarkimilu. Matumani aaliangersimanermiit aningaasaqarneq malinnaatinneqarnersoq, taamaasillunilu DIH aammalu Nuummi nakorsiarfarfik aningaasatigut nikerartitsiffigineqarnissartik aammalu ilinniarsimasutigut inuttaqarnerulernissamik naatsorsuuteqarfigissaneraat Naalakkersuisut nassuiarnissaanik piunaffigineqarput?**

Akissut:

Ileqquusumik suleriaaseq naapertorlugu ukiumut tulliuuttumut aningaasanut inatsisissamut siunnersuutip tamanut saqqummiunneranut atatillugu Naalakkersuisut aningaasaqarnermut politikertik saqqummiutissavaat. Taamaattumik Peqqinnissaqarfiup missingersuutaasa amerlineqarnissaat pillugu Naalakkersuisut aalajangersimasunik sunik pilersaaruteqarnersut apeqqutigineqartoq § 37-kkut apeqquteqaammut killiliussat iluanni akineqarsinnaangilaq.

- 4. Kalaallit Nunaanni innuttaasut qanoq amerlatigisut namminerisamik peqqinnissatigut sillimmateqarnersut imaluunniit suliffitsik aqcutigalugu peqqinnissatigut sillimmateqarnersut, soorlu pisortat ingerlatsiviini A/S ingerlatseqatigiiffiini, Naalakkersuisut misissornissaanik suliniuteqassallutik pilersaaruteqarnerlutik?**

Akissut:

Namminerisamik imaluunnit suliffik aqcutigalugu innuttaasut qassit peqqinnissakkut sillimmateqarnersut pillugit misissueqqissaarnissap aallarnisarneqarnissaanik Naalakkersuisut pilersaaruteqanngillat.

Kalaallit Nunaanni suliffik aqcutigalugu aningaasalersorneqartumik peqqinnissakkut sillimmateqarnermik aaqqissuussinerup qanoq siaruaassimatiginera pillugu oqarasuaatikkut apersuinermik tunngaveqarluni 2016-imi misissuisoqarpoq⁵. Tamatumani tunngavigineqarput suliffeqarfinnut aalajangersimasumik toqqagaanngitsunut 50-inut sianeqattaarnerit⁶. Misissuinermi suliffeqarfinnit aperineqartunit 50-iusunit 37-t peqqinnissakkut sillimmateqarnermik aaqqissuussineq pillugu apeqqutinut akissuteqarput. Inerniliinerit kingulianiittut takoqquneqarput, taakkunatigullu suliffeqarfinnit aningaasalersorneqartumik peqqissutsimut sillimmasiinermik aaqqissuussinerit siaruaassimanerat tikkuussiffigineqarpoq¹:

---

⁵ Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi Killiffik periarfissallu - Immikkoortoq 1 - nalunaarusiap immikkoortua 2 - juni 2016.

⁶ Suliffeqarfiit aalajangersimanngitsumik toqqartorneqarput, suliffeqarfinnili 500-t sinnerlugit sulisulini tamani sulisuusut tamarmik aperineqarput.

Antal medarbejdere	Udvalgte	Svar	Ja	ja i pct. af svar
0-4	11	7	1	14,3%
5-19	7	5	2	40,0%
20-49	5	5	2	40,0%
50-99	3	3	1	33,3%
100-199	4	4	2	50,0%
200-499	4	4	3	75,0%
500+	16	9	6	66,7%
I alt	50	37	17	45,9%

Takussutissiaq 1:2016-imi suliffeqarfii suliffeqarfimmit aningaasalersorneqartumik peqqissutsimut sillimmasiinerimik aqqissuussinikuusut amerlassusiat.

Misissuineq 2016-imeersut kisitsisit tunngavigalugit naammaginantumik tikkuussisuunngillat, tikkuunneqartorli tassaavoq suliffik aqutigalugu aningaasalersorneqartumik peqqinnissakkut sillimmateqarnermik aqqissuussinerit nunami maani arlaatigut siaruaassimasut – taamatullu aqqissuussinerit suliffeqarfinni anginerusuni siaruaasimanerusut; suliffeqarfinnut mikinerusunut sanilliullugu. Misissuinerimik namminerisamik aningaasalersorneqartumik peqqissutsikkut sillimmasiinerit siaruaassimanerat ilaanngilaq¹.

5. Ukiuni 2019-2023 taartaasarnermut (vikarbureaumit) suliffeqarfinniit sulisunut aningaasat qanoq amerlatigisut atorneqarsimanersut Naalackersuisut paasissutissiissutigisinnaanerlugu?

Akissut:

Tabeli 5: Taartaasarnermut suliffeqarfimmut aningaasartuutit.⁷

Aningaasat 1.000 kr.-nngorlugit	2019	2020	2021	2022
Taartaasarnermut suliffeqarfimmut aningaasartuutit	38.591	22.139	24.909	41.459

a. Ineriartornermut tassunga suna tunngaviunersoq Naalackersuisut nassuarsinnaanerlunikku?

Akissut:

Peqqinnissaqarfimi peqqissutsikkut sullissisunik sulisussarsiortarneq pisunit assigiinngitsunit, illup iluani avataanilu ingerlatsinermi, sunnerneqartarpoq, assersuutigalugu nunarsuup sinnerani nunat arlallit peqqissutsikkut sullissisunik sulisussarsiortarnermik unammilligassaqarput.

⁷ Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi Killiffik periarfissallu - Immikkoortoq 1 -- nalunaarusiap immikkoortua 2 - juni 2016.

Peqqinnissaqarfippit peqqissutsikkut sullissisunik avataaneersunik amerlasuunik atorfinitsitsisarpoq, pingaartumik Danmarkimeersunik. Danmarkimi nunat immikkoortuisa peqqissutsikkut sullissisunik sulisussarsiortarnermik aammalu sulisut sulisoriinnarnissaannik unammilligassaqaqarnertik misigaat. Danmarkimi ajornartorsiornerup kingunerisaanik sulisussarsinissamut periarfissakinnerulerneq Kalaallit Nunaanni misigineqarpoq. Peqqinnissaqarfimmi sulisoqarnissaa qulakkeerniarlugu allani pissarsinissaq ajornaraangat taartaasarnermut suliffeqarfiit atorneqartarput.

b. Ineriartornermut tassunga Naalackersuisut qanoq inissisimappat?

Akissut:

Naalackersuisut ineriartorneq qanimut malinnaavigaat. Taartaasarnermut suliffeqarfimmi sulisunut aningaasartuutit 2022-mi annertuumik qaffassimanerat kissaatiginartuunngilaq, taamaattorli peqqissutsitigut kiffartuussinerup sapinngisamik annertunerpaamik attatiinnarnissaanut aamma aningaasaqarnikkut killiliussat pingaarnerit iluanni ingerlanneqarnissaannut Peqqinnissaqarfik suliassaqarpoq. Peqqinnissaqarfimmut pitsaanerpaamik atugaqartitsiumalluni Peqqinnissaqarfimmi aqutsisut sulisunik pisariaqartinneqartunik sulisussarsiortarnissaannik sulisunillu sulisorinniinnartarnissaannik sulissuteqaannaavittassasut Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq misigineqarlunilu.

6. Ukiuni 2019-2023 sulilersitsinernut suliunnaarnernullu atatillugu angalanernut aningaasat qanoqannertutigisut atorneqarsimappat? (akissummi ukiumiit ukiumut allattorsimaffinngorlugu ersarissarneqarnissaa piumasarineqarpoq)

Akissut:

Timmisartukkut umiarsuakkullu angallannermut ataatsimut aningaasartuutit tabeli 6-imi naatsorsorneqarput.

Tabeli 6: Atorfininnermut soraarnermullu atatillugu angalanernut aningaasartuutit⁸.

<i>Aningaasat 1.000 kr.-nngorlugit</i>	2019	2020	2021	2022
Atorfininnermut soraarnermullu atatillugu aningaasartuutit	16.106	16.333	20.908	24.474

7. Ukiuni 2019-2023 kinguaattoornernut aningaasarsianut, sulinngiffeqarnissaagaluanut annaasaqarnernut allanullu sulisorisat sapaatip akunneranut 40 tiimit sinnerlugit sulisartunut toqqaannartumik aningaasartuuteqartarnernut ineriartorneq qanoq isikkoqarpa?

Akissut:

⁸ Peqqinnissaqarfik massakkut 2023-mut naatsorsuineramik peqanngilaq.

Tabeli 7: Sulinerunermut aningaasartuutit⁹.

<i>Aningaasat 1.000 kr.-nngorlugit</i>	2019	2020	2021	2022
Sulineruneq	24.060	24.415	26.495	27.990

8. Qaqortumi erniartortarfik matuneqarnerata kingunerisaanik arnat Nuummumt immikkoortunullu erniartortarfinnut allanut angalasariaqartarsimasut qassiuppat?

Akissut:

Qitiusumik napparsimmavimmi Qaqortumi ernisarfik ataavartumik matuneqanngilaq, piffissamili augustimiit januarimut Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut ernisarnerit nuunneqarput. Peqqinnissaqarfik nakorsamik immikkut ilisimasalimmik pilattaanermik piginnaasalimmik erninermi sullissisinnaasumik aalajangersimasumik sulisussarsiorpoq.

a. Naalackersuisut erniartortunut ammasussatut neriorsuutigisimasaattuut, ukiup qaammataasa pingasut siulliit ingerlanerini arnat qassit Qaqortumi ernisimappat?

Akissut:

2023-mi kvartalimi siullermi Qitiusumik napparsimmavimmi Qaqortumi arfineq pingasut ernipput. Arfineq marluk nunap immikkoortuani Kujataa-neersut kvartalimi siullermi Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani ernipput.

b. Qaqortumi erniartortarfik matunerata kingunerisaanik ernisussioortut allanik suliakkerneqarnikuusimappat aammalu/imaluunniit atorfininnermut atugassarititaat allanngortinneqarnikuusimappat, soorlu akissarsianut tunngasut?

Akissut:

Peqqinnissaqarfimmit ilisimatitsissutigineqarpoq ernisussioortut allanik suliakkerneqarsimangitsut imaluunniit atorfinitsinneqarnermi atugassarititaat allanngortinneqarsimangitsut.

9. Qinigaaffik matumani peqqinnissatigut ilinniakkat nalilersoqqnissaanik Naalackersuisut pilersaaruteqarnerlutik?

Akissut:

Peqqissutsimut Naalackersuisoqarfik ilanngutassanik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfimmiit piniarsimavoq, taakkualu ima allagaqarput:

⁹ Peqqinnissaqarfik massakkut 2023-mut naatsorsuinerimik peqanngilaq.

"Ilinniartitaanermut Naalackersuisoqarfiup apeqquq ima paasivaa, qinigaaffimmi matumani peqqissutsimut ilinniartitaanerit maanna aaqqissuuteqqinnissaat apeqqutigineqartoq. Taamatut paasinnineq tunngavigalugu apeqquq kinguliani akineqarpoq.

Peqqissutsimut ilinniartitaanerit ataavartumik aaqqissuuteqqinneqartarput. Peqqissaanermik Ilinniarfimmi siulersuisut inassuteqaateqarnerisa kingorna peqqinnissakkut ilinniartitaanerit aaqqissuuteqqinneqassapput, aammalu, Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerit aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerup iluani pikkorissaanerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 10, 19. maj 2010-meersumi §§ 5-6 naapertorlugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoqarfirmut akuerisassanngorlugit nassiunneqassallutik.

Ilaatigut sulisoqarniarnermut atatillugu piginnaasatigut pisinnaasat suliffeqarfiit pisariaqartitai ilinniartitaanerit naapertorneqarnissaat siunertaralugu pitsaassutsimik isumannaarinissamut atatillugu ilinniartitaanerit ataavartumik aaqqissuuteqqinneqartarput.

Peqqissutsimut assistentit ilinniartitaanermut aamma tapersersortit ilinniartitaanermut peqqissutsimut ilinniartitaanernut aaqqissuuseqqinnerit kingullit ulloq 2. februar 2023 akuerineqarput. Aammattaaq tapersersortit ilinniartitaanermi ilinniartitsinermik pilersaarut nutaaq ulloq 20. juni 2022 akuerineqarpoq, tassanilu isumannaarneqarpoq tapersersortit ilinniartitaanerit aamma immikkoortukkaarlugit ingerlanneqarsinnaassasut, kiisalu piginnaasavinnik tunngaveqarluni naliliineq aallaavigalugu qaffassarluni ilinniartitaanertut neqerooruteqarsinnaassasut."

10. Pineqartumut Naalackersuisut allanik paasissutissiisinnaanerlutik?

Akissut:

Naalackersuisut ukioq 2022 aamma 2023-imi ingerlanerani arlaleriarluni ilisimatsitinkuupput napparsimaveqarfiup inissisimaneranut sulisussarsiornermut.

Med venlig hilsen
Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mimi Karlsen

